

TARIK FILIPOVIĆ / BORIS SVRTAN, *PREDSJEDNICI&CA*,
 SK KEREMPUH I FIJI, PRAIZVEDBA 24. LISTOPADA

Neodoljiv šarm oponašanja

PIŠE MIRA MUHOBERAC

Politički teatar razvijeniji je u nekim drugim srednjoeuropskim zemljama, npr. u Češkoj, u kojoj sam, u praškim kazalištima, svakodnevno godinama gledala kritički snažne predstave zasnovane na aktualnim događanjima, ili u Sloveniji, u kojoj se godišnje produciraju satiričke replike na političke promjene i događanja.

U našoj je Hrvatskoj govor o politici i političarima nerijetko povezan s nekim čudnim strahom, vjerojatno potaknutim umreženošću dijela stanovnika u političke i nepolitističke klanove. Zato se o hrvatskoj politici najčešće scenski progovara s neovisne scene, a još više s one performerske, u manjim prostorima ili na uličnim događanjima.

U tom je kontekstu izrazito, za hrvatsku „ovisnu“ scenu potrebna predstava *Predsjednici&ca* u režiji Tarika Filipovića Satiričkoga kazališta Kerempuh (ravnatelj Romano Šušaković-Stipanović) i grupe FIJI iz Zagreba (kreativni producent Mario Gigović), nastala prema tekstu Tarika Filipovića i Borisa Svrtana, koji potpisuju i preciznu dramaturgiju. Ekstremno popularan glumac, član Satiričkoga kazališta Kerempuh Tarik Filipović, voditelj kviza *Tko želi biti milijunaš?*, tumač brojnih televizijskih i filmskih uloga, redatelj i producent, široj je javnosti, nažalost, najmanje poznat kao kazališni glumac unatoč činjenici što je na kazališnim pozornicama i otvorenim scenama ostvario brojne zapažene uloge, a autorica ovih redaka tvrdi da je najbolji bio u Shakespeareovim tragedijama, u *Hamletu* i *Ju-*

liju Cezaru. Boris Svrtan, također iznimno popularan glumac, redatelj i producent, više godina i profesor na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu i ravnatelj Gradskoga dramskoga kazališta Gavella u Zagrebu, u posljednje vrijeme poznat po televizijskom šouu *Zvijezde pjevaju* i po izvedbi i režiji predstave o Vladi Gotovcu *Moj slučaj*, izvrstan je izbor i za autora i dramaturga i izvođača u Kerempuhovoj predstavi. Duet nadarenih umjetnika erudita ostvario je tekst pun prštave i vedre, humorističke energije, ali i, nešto manje, satiričkih silnica, lucidno podnaslovljen *Pretposljednja večera*, s očitim asocijacijama na biblijski i politički kontekst. Filipović i Svrtan vrckav i dinamičan komedijski tekst temelje na okupljanju bivših hrvatskih predsjednika, koji na večeru dolaze na poziv bivše predsjednice. Večeru neće pojesti, ali će brojna pića popiti i razotkriti mnoge tajne i intimne poveznice uglednih političara.

Redatelj Tarik Filipović režiju utemeljuje na snažnoj upućenosti predstave na publiku pa orijentaciju svih glumaca usmjeruje na *en face* okrenutost prema gledalištu, a ne na uobičajen raspored gostiju oko stola prije večere ili za stolom za vrijeme večere. Takav prostorni dispozitiv omogućuje poveznicu s televizijskim spektaklima i s filmskim kadriranjem. A ostavljanje stola na kojemu je trebala biti večera s nekoliko sljedova praznim cijelu večer ukazuje jednako na apsurdnost situacije, nemogućnost okupljanja i mrožekovsku grotesknost. Stal-

Siniša Miletić kao Ivo Josipović, Ornela Vištica kao Kolinda Grabar-Kitarović i Hrvoje Kečkeš kao Stipe Mesić

Snimio NAN POSAVEC

no zvonjenje novoga gosta na vrata i dočekivanje predsjednice, pak, podsjeća me na Ionescov apsurd, tragigrotesku i tragikomediju, npr. u *Stolicama*, *Instrukciji* i *Čelavoj pjevačici*, s dvama bračnim parovima, Vatrogascem, Sluškinjom i figurom *in absentia* u francusko-engleskom građanskom salonu. Scenograf Damir Medvešek dobro oprema scenu u lijepo namješten građanski stan. Kostimografinja Vedrana Rapić odijeva glumce u prepoznatljivu odjeću, s nekoliko zanimljivih *qui pro quo* igara odorama i uniformama. Autor glazbe Milorad Stranić i oblikovatelj svjetla Aleksandar Mondecar pridonose uspostavljanju točne atmosfere te pridonose visokoprofesionalnom oblikovanju predstave.

Predstavu ipak čine posebnom, svježom i dinamičnom upravo izvrsni glumci. Domaćicu večere, jedinu hrvatsku predsjednicu Kolindu Grabar-Kitarović, izvrsno utjelovljuje Ornela Vištica, i u tjelesnom i u govornom smislu: pokreti, glas, način govora, intonacija, otezanje izgovora samoglasnika, atraktivna vanjšina gotovo su sljubljeni s habitusom bivše hrvatske predsjednice, uključujući specifičan osmijeh i pogled. Izvrstan Tarik Filipović kao Franjo Tuđman kreće se, govori i gleda gotovo potpuno jednako kao pokojni predsjednik, naglašavajući govor ustima i specifičnim, pjevnim

glasom s neobičnim izgovorom palatala. Hrvoje Kečkeš kao Stipe Mesić ulogu bazi- ra na dizanju i spuštanju obrva, nonšalantnome stavu, boji glasa, vicevima... iznimno dobro predočujući toga predsjednika. Siniša Miletić kao Ivo Josipović naglašeno pokazuje uljudnost i povezanost s glazbenom i pravničkom strukom, posebno intrigantno u scenama za klavir. Izvrstan je i Boris Svrtan kao Josip Broz Tito, sa sjajno predočenim Titovim govorom, hodom i pogledom, s aluzijama na zavodnički predsjednikov karakter.

Križanje nizova, nesporazumi i doskoči- ce karakteristični za komedijske impulse u predstavi su obogaćeni poveznicama s aktualnim vremenom, od tréšnje do korone, od mjerenja temperature toplomjerima pištoljima do društvenih igara i seksualnih konotacija.

Premda se bavi poslasticama hrvatske političke zbiljnosti, predstava nema jaku satiričku oštricu. Unatoč tomu i upravo zbog toga privlači brojnu publiku. Ova iznimno duhovita, ljupka, šarmantna i dinamična predstava komedijskim impulsima i glumačkim bravurama utemeljenima na oponašanjima petero predsjednika izaziva salve smijeha u gledalištu. Započinje govorom Zorana Milanovića, a završava dolaskom poglavnika i Trumpovim govorom.